

Posudek na bakalářskou práci Evy Obrátilové: „Užití vlastních osobních jmen u mongolských nomádů z hlediska kulturních souvislostí“, 2008

Předkládaná bakalářská práce se zabývá vlastními jmény u mongolských nomádů z kulturně antropologického a lexikálního hlediska. Pojetí osobních jmen a jejich užívání je velmi rozdílné v tak odlišné kultuře, jakou nomádská kultura z pohledu usedlých kultur je. Tyto kulturní odlišnosti vyplývají jednak ze způsobu života, ale také z pojetí okolního světa, tj. neporušené divoké přírody, která je vnímána jako živoucí mocná síla se všemi jejími projevy, včetně rozličných entit. Tato kultura uchovává doposud archaické představy o světě, mezi které také patří víra v moc vyřčeného slova. Pronášené slovo nabývá síly svého významu a je schopno ovlivnit život jedince, jenž je této síle vystaven. Osobní jména samozřejmě podléhají této síle absolutně, magická síla jména určuje vlastnosti jeho nositele a kvalitu jeho života. Bakalářská práce je tedy tématicky velmi zajímavá.

Tak, jak autorka píše, téma lze uchopit z mnoha možných perspektiv, ze kterých si vybrala lexikální a kulturní hledisko, což nejlépe vyhovuje dané oblasti v rámci širokého výzkumu etnografie komunikace. Po přehledném teoretickém úvodu následuje druhá a třetí kapitola, která tvoří zásadní jádro práce. Na velkém množství příkladů se demonstrují jednotlivá jména, rozdělena tematicky do skupin. Též je patrná jejich rozmanitost, funkce a okolnosti, za kterých se dávají.

Velmi zajímavé a jedinečné je srovnání s významy staročeských jmen. Zde bych Evě Obrátilové doporučila text zařadit z poznámek přímo do hlavního textu. Podařilo se jí poukázat na významovou podobnost jmen v dávné minulosti také české usedlé kultury. Také kapitola věnující se přezdívkám je ohromně zajímavá.

Autorka prokázala velmi dobrou jazykovou erudovanost a schopnost samostatného terénního výzkumu v mongolském prostředí s více než čtrnácti informanty. Až na pár překlepů je práce velmi zdařilá, pečlivě vypracovaná, navrhuji ji k obhajobě a hodnotím výborně.

V Praze dne 19. 5. 2008

PhDr. Alena Oberfalzerová, PhD.
vedoucí práce